

เจตนารมณ์ และ สาระสำคัญ ของ พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ.2562

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร

พระราชบัญญัติ

การอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๕ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้

(๒) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะ ที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(๓) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและการศึกษาตลอดชีวิต

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาความรู้ จัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับมาตรา ๕

มาตรา ๗ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการ อุดมศึกษา นอกจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้น เพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการพัฒนา คุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๘ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงาน ของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไป ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้ เว้นแต่มาตรฐานการอุดมศึกษาให้ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๓ ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้โดยคำนึงถึง จุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพะชั้นสูงเพื่อพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓ ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๔ (ต่อ)

การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันอุดมศึกษาหนึ่งเพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้

มาตรา ๒๕ การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาต้องกำหนดให้สอดคล้องกับประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามหมวดนี้

มาตรา ๒๖ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดการศึกษา

(๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

(๓) การบริการวิชาการแก่สังคม (๔) การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๔ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคม และเทคโนโลยี และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ

มาตรา ๒๘ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่ สถาบันอุดมศึกษาจะให้บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการ โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการก็ได้ รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

▶ มาตรา 30 -36

ส่งผลให้จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน และจะจัดหลักสูตรที่มุ่งผลกำไรเป็นหลักไม่ได้

▶ มาตรา 37 – มาตรา 39

กำหนดวิธีการที่เป็นการสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย นำผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในช่องทางต่าง ๆ รวมถึงให้อำนาจในการจัดตั้งองค์กรใหม่ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไปร่วมทุนเพื่อนำผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์โดยไม่ติดขัดกรอบอำนาจเดิมของมหาวิทยาลัย

▶ มาตรา 40 และ 41

กำหนดบทบาทให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในการเชื่อมโยง ให้กิจกรรมการเรียนการสอนการวิจัย นักศึกษา คณาจารย์และเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่ใกล้เคียงที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ หรือในพื้นที่อื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

▶ มาตรา 42- มาตรา 44 ประกอบกับ มาตรา 10 วรรค 2

มหาวิทยาลัยจะต้องทำการเปิดเผยผลการดำเนินการให้กับสาธารณะได้รับทราบและมีหน้าที่ส่งข้อมูลการศึกษาให้กับกระทรวงฯ

▶ มาตรา 45 – มาตรา 49

กำหนดวิธีการจัดสรรงบประมาณสำหรับมหาวิทยาลัยไว้เป็นการเฉพาะ รวมถึง การบริการเงินรายได้ การพัฒนาระบบกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

▶ มาตรา 50

ให้อำนาจในการจัดการทรัพย์สินทั้งทางตรงและทางอ้อมของมหาวิทยาลัยได้และไม่ต้องนำรายได้ที่เกิดขึ้นส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

▶ มาตรา 51 การควบคุมกำกับ โดยอำนาจของรัฐมนตรี (ตาม)

▶ มาตรา 53 – มาตรา 61

การควบคุมกำกับโดยคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาในทางด้านหลักสูตร

▶ มาตรา 62 – มาตรา 68 การประกันคุณภาพการศึกษา

▶ มาตรา 69

มาตรการสนับสนุนการพัฒนาเพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา (sand box) สามารถที่จะใช้เกณฑ์การประเมินที่แตกต่างเป็นพิเศษได้

▶ มาตรา 70

การกำหนดความผิดเกี่ยวกับการคัดลอกผลงาน กำหนดให้เป็นความผิดทางอาญา

▶ มาตรา 71

ผ่านหลักสูตรที่ต้องได้มาตรฐานและได้รับการรับรอง

▶ มาตรา 72

ผ่านการใช้อำนาจและอิทธิพลในการครอบงำผู้เรียน

▶ มาตรา 73 – มาตรา 74 โทษทางปกครอง

▶ มาตรา 75 - มาตรา 78 โทษทางอาญา

โครงสร้างกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คณะรัฐมนตรี

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

สำนักงานสภานโยบาย
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

- งานธุรการ งานวิชาการของสภานโยบาย
- เสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย และกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยฯ รวมถึงระบบการจัดสรรและบริหารงานฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สป.)

- ราชการประจำทั่วไปของกระทรวง
- ร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.)

- ให้บริการทางวิทยาศาสตร์
- เป็นสถานปฏิบัติการกลางทางวิทยาศาสตร์ของประเทศ

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

- ทุนวิจัย
- จัดทำฐานข้อมูลและดัชนีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยฯ
- จัดทำมาตรฐานและจริยธรรมการวิจัย

สำนักงานปฏิกูลเพื่อสันติ (ปส.)

- เสนอแนะนโยบายฯ ด้านพลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ
- กำกับให้เกิดความปลอดภัย

คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัย และนวัตกรรม (กสว.)

สำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

- งานธุรการ งานวิชาการของ กสว. และ กก.พิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยฯ
- จัดทำนโยบายฯ กรอบวงเงินงบฯ ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยฯ รวมถึงหลักเกณฑ์การจัดทำคำขอรับฯ การจัดสรรงบฯ เสนอ กสว.

กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ส่วนราชการ
ในกระทรวงฯ

สถาบันวิจัย
ในกระทรวงฯ *

ส่วนราชการ
นอกกระทรวงฯ

สถาบันวิจัย
นอกกระทรวงฯ

ภาค
เอกชน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา
(กกอ.)

คณะกรรมการมาตรฐาน
การอุดมศึกษา (กมอ.)

สำนักงานปลัดกระทรวงอว.(สปอว.)

- จัดและส่งเสริมการศึกษาระดับ อุดมศึกษา
- จัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและแผนด้านการอุดมศึกษา
- จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- เป็นฝ่ายเลขานุการของ กกอ. และ กมอ.

มหาวิทยาลัย
ในกำกับ

มหาวิทยาลัย
ของรัฐ

มหาวิทยาลัย
เอกชน

* สถาบันวิจัยในกระทรวงอว.

1. รัฐบาลศึกษา

- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) → PO
- องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) → PO

2. องค์การมหาชน ตามพ.ร.บ.เฉพาะ (PA)

- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
- สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มว.)

3. องค์การมหาชน (PO)

- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์ (สทอภ.)
- สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (สทน.)
- สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (สดร.)
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.)
- สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (สช.)
- ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (สวช.)
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.)

สถาบันอุดมศึกษา

- มหาวิทยาลัยรัฐ 9 แห่ง
- มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง
- วิทยาลัยชุมชน 1 แห่ง
- มหาวิทยาลัยในกำกับ 25 แห่ง
- มหาวิทยาลัยเอกชน 75 แห่ง

ส่วนราชการระดับกรม (อธิบดี)

องค์การมหาชนตาม พ.ร.บ.เฉพาะ

ประเภทของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม (ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และ นวัตกรรม มาตรา 7)

หน่วยงานด้าน
นโยบาย
ยุทธศาสตร์ แผน
และกรอบ
งบประมาณ ววน.

สำนักงาน
ปลัดกระทรวง

สอวช.

สกสว.

สภาพัฒน์
ฯ

สำนักงาน
คณะกรรมการ
นโยบาย
การศึกษาฯ

หน่วยงานด้าน
การให้ทุน

สำนักงาน
การวิจัย
แห่งชาติ

หน่วยงานที่ทำวิจัย
และสร้าง
นวัตกรรม

ม.รัฐ 9 แห่ง

สวทช

ปส.

ม.ราชภัฏ 38 แห่ง

มว.

วศ.

ม.ในกำกับ 25 แห่ง

สช.

สทน.

ม.เทคโนโลยีราช
มงคล 9 แห่ง

ศลช.

สตร.

สสนก.

สนช.

สทอภ.

อพวช.

วว.

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด
กระทรวงอื่นๆ

ม.เอกชน 75 แห่ง

กษ.

สธ.

คค.

พม.

พณ.

ก.อื่นๆ

เอกชน

ชุมชน

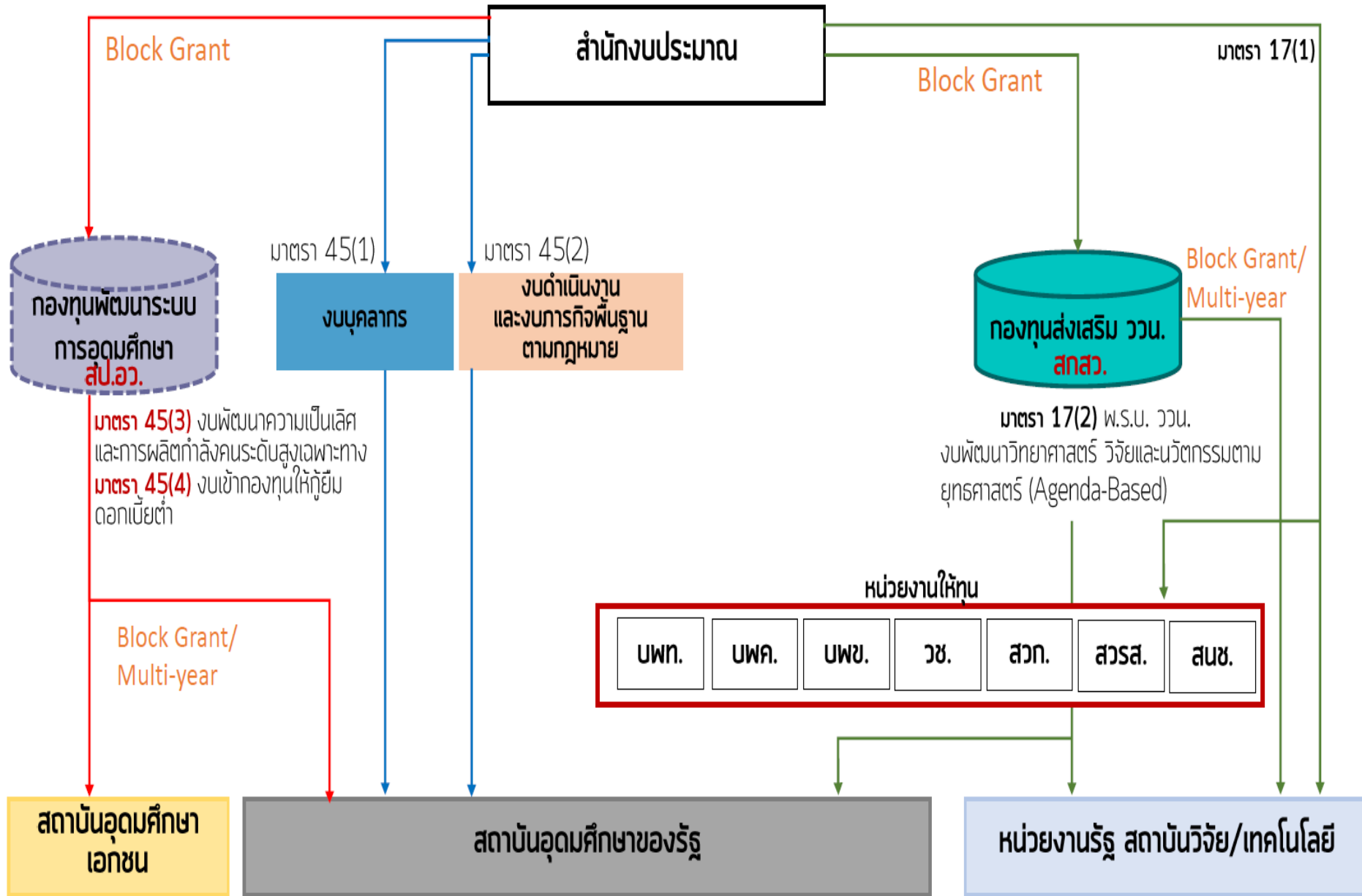

หน่วยงานด้านการ
จัดการความรู้จาก
งานวิจัยและนวัตกรรม
และหน่วยงานซึ่งเป็น
ผู้ใช้ประโยชน์

ประเภทของงบประมาณ

งปม.อุดมศึกษา (พ.ร.บ.อุดมศึกษา)

งปม.ววน. (พ.ร.บ.ส่งเสริม ววน.)

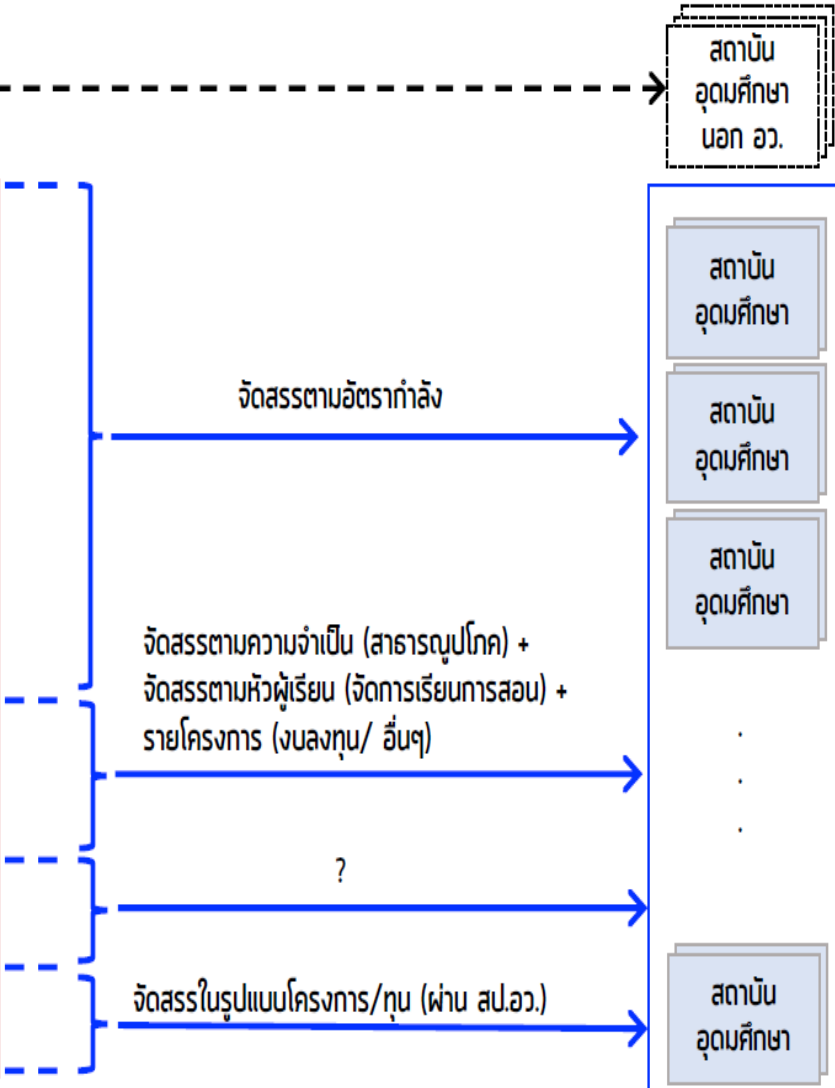

ประเภทงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา

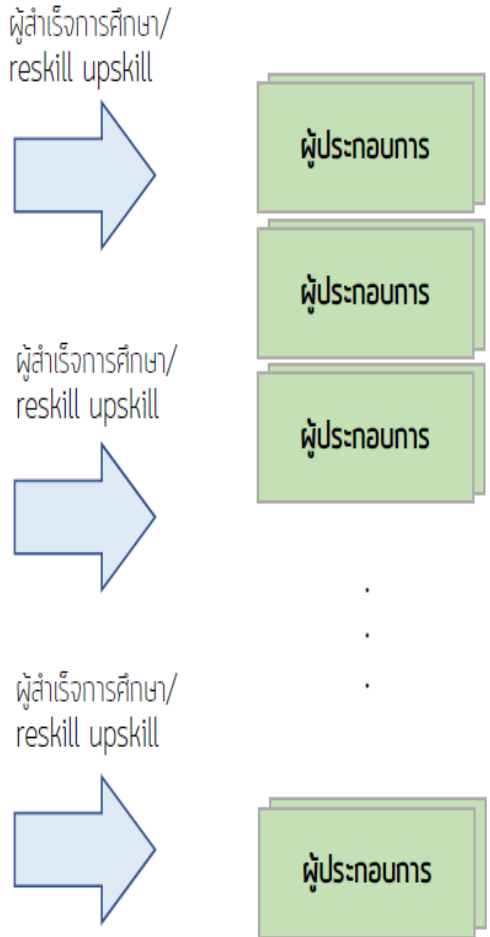
พรบ.สถานียบาย อววน. พ.ศ.2562 และ พรบ.การอุดมศึกษา พ.ศ.2562

งปม. สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด
กระทรวงอื่น (นอก อว.)

- 45 (1) เงินเดือน ค่าจ้าง สิทธิประโยชน์
- 45 (2) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ
- 45 (3) งบพัฒนาความเป็นเลิศฯ และผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางฯ
- งบประมาณสำหรับส่งเสริมและพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

การจัดสรรงบประมาณ
สามารถเป็นกลไกในการ
Deploy นโยบายและทิศทาง
ของการอุดมศึกษาได้หรือไม่ ?

งบประมาณด้านการอุดมศึกษา พ.ศ.2563

งปม.สำหรับ
สถาบันอุดมศึกษา
(105,600.08 ลอ.)

งปม.สป.อว. การกิจการอุดมศึกษา
(~3,950 ลอ.**)

109,550.08 ลอ.

- 1) เงินเดือน ค่าจ้าง สิทธิประโยชน์ 70,816.88 (งบบุคลากร)
- 2) งานพื้นฐาน: ผลิตบัณฑิต บริการวิชาการฯ 22,124.72 (งบพื้นฐาน)
- 3) แผนงานยุทธศาสตร์ (รวม) 10,839.03

- 3.1 การพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 34.55 ลอ.
- 3.2 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน) 51.07 ลอ.
- 3.3 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 10.00 ลอ.
- 3.4 การเกษตรสร้างมูลค่า 168.54 ลอ.
- 3.5 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (ผลิตแพทย์ พยาบาล ฯลฯ เพิ่ม) 4,243.80 ลอ.
- 3.6 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 58.38 ลอ.
- 3.7 การเสริมสร้างคนมีสุขภาวะที่ดี (สนับสนุน สป.) 4,545.09 ลอ.
- 3.8 การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา (สนับสนุน โรงเรียนสาธิต) 415.23 ลอ.
- 3.9 การเสริมสร้างพลังทางสังคม 1,312.38 ลอ.

- 4) งบบูรณาการ (Agenda) 1,819.46
- 5) งปม. สป.อว. การกิจการอุดมศึกษา ~3,950

ลอ. } 45(1)

ลอ.

ลอ.

34.55 ลอ.

51.07 ลอ.

10.00 ลอ.

168.54 ลอ.

4,243.80 ลอ.

58.38 ลอ.

4,545.09 ลอ.

415.23 ลอ.

1,312.38 ลอ.

ลอ.

ลอ.

45(2)

รายการ (ปี งบประมาณ 2563)	มูลค่า (ล้านบาท)
งบประมาณการอุดมศึกษา	109,550.08
งบประมาณด้านการศึกษา (ศร.+อุดมศึกษา)	473,344.80
งบประมาณแผ่นดิน	3,200,000
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	18,742,522

ณ ปี งบประมาณ พ.ศ.2563 สำหรับการอุดมศึกษา (นับเฉพาะในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา)

มีมูลค่า 109,550.08 ลอ.

คิดเป็น 23.14% ของ งบประมาณการศึกษา

คิดเป็น 3.42% ของ งบประมาณแผ่นดินทั้งหมด

คิดเป็น 0.59% ของมูลค่า GDP ของประเทศ

งบประมาณ อ. และ ววน. ตาม พ.ร.บ. อุดมศึกษา และ พ.ร.บ. ววน. ปี 2564 (ชั้น สงป. พิจารณา)

	45(1)	45(2)	45(3)	45(4)
110,121 au.	71,788 au.	38,333 au. งบพื้นฐาน + งบยุทธศาสตร์ + งบบูรณาการ (ยกเว้นวิจัยและนวัตกรรม) (24,888 + 12,125 + 1,320)	0 au.	... au.

พ.ร.บ. อุดมศึกษา

45(1) - งบบุคลากร (เงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์) ของสถาบันอุดมศึกษา

45(2) - งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ & งบลงทุนที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม 45(3)

45(3) - งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางของประเทศ + งบเพื่อโครงการพัฒนาพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการวิจัยและนวัตกรรม

45 (4) - งบที่จัดสรรเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนฯ

	17(1)	17(2)
43,212 au.	23,295 au. งบบุคลากร = 4,147 au. + งบพื้นฐาน + งบยุทธศาสตร์ + งบบูรณาการ = 19,148 au. (ยกเว้นวิจัยและนวัตกรรม) (4,750 + 9,645 + 4,753)	19,917 au. (ยุทธศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม)

พ.ร.บ. ววน.

17(1) - งบรายจ่ายประจำ (เงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์) ของหน่วยวิจัยอื่นๆ ที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษา และรายจ่ายตามภารกิจของหน่วยงาน ที่มีใช้โครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการวิจัยและนวัตกรรม

17(2) - งบเพื่อโครงการพัฒนาพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการวิจัยและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบาย THAILAND 4.0

อุดมศึกษาต้องตอบโจทย์สำคัญของประเทศไทย

เน้นการผลิตกำลังคนคุณภาพสูง ผลิตนวัตกรรม
สร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อเปลี่ยนผ่านสังคมไทยสู่
สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้และเพิ่มคุณค่า
(Thailand 4.0 : Value-based Economy)

อาศัยนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนใน
การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
Growth & Competitiveness

ถือเป็นภารกิจหลัก

การศึกษา 4.0

1.0

ผู้เรียน เรียนรู้
จากครูผู้สอน

2.0

ผู้เรียน เรียนรู้
ด้วยตนเอง
จาก การ
ทดลองปฏิบัติ

3.0

ผู้เรียน สร้าง
องค์ความรู้ได้
เอง จาก
ประสบการณ์
ทำงาน

4.0

ผู้เรียน สามารถ
สร้างนวัตกรรม
จากองค์ความรู้ ที่
ได้จาก ทฤษฎี
การทดลอง และ
ประสบการณ์

• ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน มีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อ สังคมและผู้อื่น และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้องมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง

• นโยบายรัฐบาล

- (หลัก) ข้อ 8.2.2 จัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ทั้งในส่วนฐานความรู้ และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ และตรงกับความต้องการของประเทศในอนาคต และเป็นผู้เรียนที่สามารถปฏิบัติ ได้จริงและสามารถกำกับการเรียนรู้ของตัวเองได้ มีความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ ทักษะความรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะอาชีพ ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- (เร่งด่วน) ข้อ 7 เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 ให้มีการเชื่อมโยงระบบการศึกษากับภาคปฏิบัติจริงในภาคธุรกิจ สร้าง นักวิจัยใหม่และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ

นโยบายและทิศทางการผลิตกำลังคน

• พรบ.อุดมศึกษา 2562

- มาตรา 35 สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม เพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่น ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
- มาตรา 36 หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามมาตรา 35 อาจได้รับสิทธิ ประโยชน์ ดังนี้ 1) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี 2) ได้รับการเชิดชูเกียรติ 3) สิทธิ ประโยชน์ทางภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากร และ 4) สิทธิประโยชน์อื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

- มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
- สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ในการจัดหลักสูตรการศึกษาการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษา และอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว
- ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาอาจอนุญาตให้บุคลากรและผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่

ทิศทางของอุดมศึกษาในอนาคต

- ในอนาคตคนจะเรียนรู้และทำงานไปด้วย ได้ทักษะแล้ว ก็ออกไปทำงาน เมื่อต้องการทักษะเพิ่มขึ้น ก็กลับมาเรียนเพิ่มขึ้นได้เรื่อยๆ
(education in parallel with work, with continuous loops of learning)
- เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อให้การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ความสำเร็จในอนาคตไม่จำเป็นต้องมีปริญญาแต่ขึ้นกับการสร้างศักยภาพให้ผู้เรียนเอาความรู้มาใช้ทำงานและประยุกต์กับสถานการณ์ใหม่ๆ และพร้อมปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา ตอบโจทย์ทุกเป้าหมายของการใช้ชีวิต และในการขับเคลื่อนองค์กรและประเทศไปข้างหน้า

ทิศทางของอุดมศึกษาในอนาคต

- เรียนจากการปฏิบัติ จากประสบการณ์จริง
- เอาทักษะและสมรรถนะที่ต้องการ เป็นตัวตั้ง
- เป็น Modular System ร่วมสอนจากหลายคณะ/มหาวิทยาลัย
- ไม่ถูกจัดแบ่งเป็นภาคการศึกษา ทั้งDegree/Non-degree
- ปรับเปลี่ยนวิธีจัดเก็บและจำนวนหน่วยกิต (credit bank)
- ปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินผล
- เน้น “ปฏิสัมพันธ์” กันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับสภาพแวดล้อมเช่นในสถานประกอบการ ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสดูได้เรียนรู้และพัฒนาตัวเองในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการบ่มเพาะทักษะในศตวรรษที่21

แนวทางอุดมศึกษาของประเทศ

- สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Leader)
 - Blended Learning (On-line and Off-line Interactive Platform)
 - Co-operative and Work Integrated Education (CWIE) เป็น Toolset สำคัญในการสร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่
 - สร้างหลักสูตรใหม่ สร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่ เพื่อตอบสนองโจทย์ภาคการผลิต ภาคการบริการยุคใหม่ เชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม
- ซึ่งต้องการ
- Digital Transformation
 - Delivery Platform
 - เป็น competency-based

การเตรียมคนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

โลกเปลี่ยนคนปรับ → **Prepare Skills and Competency for the Future**

วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

- Social System → Socio-Technical System
- Physical Humanity → Digital Humanity
- Negative side of Good → Positive side of Bad

New Mindset

วัฒนธรรมในการเรียนรู้

- Democratization of Information → Learn
- Demonopolization of Knowledge → Unlearn
- Disruption of Technology & Innovation → Relearn

New Skillset

New Toolset

วัฒนธรรมในการทำงาน

- Power of Knowledge → Power of Shared Knowledge
- Producing Knowledge → Producing Meaning
- Production System → Cyber-Physical System

New Behavior set

in 2022 Skills for the Future

- Analytical thinking and innovation
- Creativity, originality and initiative
- Reasoning, problem-solving and ideation
- Critical thinking and analysis
- Complex problem-solving
- Active learning and learning strategies
- Technology design and programming
- Systems analysis and evaluation
- Emotional intelligence
- Leadership and social influence

บัณฑิตพันธุ์ใหม่

ความคาดหวังจากบัณฑิตพันธุ์ใหม่

สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความคาดหวังจากบัณฑิตพันธุ์ใหม่

ความต้องการแรงงานใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย

จำนวนมาก ฝีมือเฉพาะด้าน รายได้สูง

ช่างฝีมือ มืออาชีพ

นายช่าง+วิศวกร
ผู้เชี่ยวชาญ

เก่งมาก ๆ

นักวิจัย /
นักวิทยาศาสตร์

เชี่ยวชาญทำงานกับธุรกิจ

บัญชี / กฎหมาย
บริหารจัดการ

70% ต้องการความรู้-ความสามารถ
ไม่ต้องการปริญญา

เทคโนโลยีบัณฑิต (ท.บ.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

การศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษาตอนต้น

การศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน : ปฐมวัย

ปริญญาตรี

มัธยมศึกษา
ตอนปลาย

ปริญญาเอก

ปริญญาโท

30%
ต้อง
เก่ง
มาก ๆ

1

คนทำงานแล้วการฝึกอบรม
เพิ่มเติมความรู้ใช้งานทันที

2

ปรับหลักสูตร **เพิ่มระยะสั้น** ทำงานทันที

วางระยะยาว รู้ตรง ทำงานได้จริง ตรงความต้องการอนาคต

3

นำเข้าผู้เชี่ยวชาญ
เป็นครู เป็นพี่เลี้ยง

เกษตร แปรรูป อาหาร ภัตตาคาร **บริการ** การค้าปลีก-ค้าส่ง การท่องเที่ยว ที่พัก

ต้องการความรู้-การฝึกอบรม-ทำงานจริง-เข้า อีคอมเมิร์ซ ออกแบบ ใช้เทคโนโลยีเพิ่มมูลค่า

การปรับตัวของอุดมศึกษาไทย

- การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพิ่มความสามารถการแข่งขันเพราะคนเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง
- เป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาจไม่ใช่ปริญญาอีกต่อไป แต่เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างให้คนมีอาชีพ มีรายได้ และมีงานทำ โดยมุ่งเน้นการสร้างหลักสูตรที่เป็น **Non-degree / Training** เพิ่มขึ้น เน้น **competency** และทักษะด้านต่างๆ มากกว่าวิชาการ พร้อมทำงานได้จริง เป็นบัณฑิตพันธุ์ใหม่
- Personalized Higher Education (ปรับหลักสูตรใหม่)
- Innovation and Value creation
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของคนทุกช่วงวัย

มหาวิทยาลัย ต้องปรับตัว!!!

- เปิดหลักสูตรหรือสาขาวิชาใหม่ ที่ตอบโจทย์ผู้เรียน หรือ ความต้องการของตลาดแรงงาน (ปิดสาขาวิชาที่ไม่ผ่านคุณภาพ หรือ คนเรียนน้อย/ไม่มีคนเรียน)
- เป็นของจริง มีคุณภาพ
- อย่าเป็นเหล้าเก่าในขวดใหม่ ทั้งเนื้อหาและคนสอน
- อาจารย์ยังไม่ได้มีความรู้ใหม่ และไม่ได้มีความชำนาญในสาขาวิชาใหม่อย่างแท้จริง
- ส่งอาจารย์ไป re-skill หรือ up-skill มาสอนสิ่งที่โลกปัจจุบันต้องการ หรือเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- ส่งอาจารย์ไปทำวิจัยหรือไปทำงานเป็นที่ปรึกษาด้านนั้นๆ มาก่อน ถึงจะมาสอนได้

พ.ร.บ.สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

- ต้องมีการทบทวน
- แก้ไข
- ปรับปรุงใหม่

GREAT UNIVERSITY

Good University Teaches

Great University Transforms People